

Maanviljelijä Pekka Kyöttinen 60-vuotias.

Syksyllä v. 1918 joutui allekirjoittanut menemään Suomen hallituksen joukkojen miehittämään Repolan kuntaan sinne Suomen valtiovalan toimesta perustettava alkukoulunopettajaseminaarin opettajaksi. Siitä on kulu-
nut täsmälleen 25 vuotta. Pian siellä tutustuin Omelian kylässä syntymäkotilaansa viljelevään Pekka Kyöttiseen, joka silloin hoiti tärkeitä kunnallisia virkoja mm. kunnanvaltuuston puheenjohtajan tointa. Sitä ennen hän oli ollut jonkun aikaa Suomessa mm. kauppiaina Utrassa lähellä Joensuuta. Ennen Repo-

Maanvilj. Pekka Kyöttinen.

laan tuloani oli siellä käyty aatteellinen ja poliittinen taistelu kuntalaisten omassa keskuudessa. Seurauksena siitä oli, että kunta oli elokuun 2 ja 3 p:nä pitämässään kokouksissa päättänyt yksimielisesti määrätyillä ehdoilla liittyä Suomeen päästen siten sen suojelukseen. Opin jo tällöin Pekka Kyöttisessä tuntemaan rohkean ja horjumattoman, liikkeellepanevan ja aloterikkaan vakaumuksen miehen, joka pelottomasti ja sitkeänä pysyen käsityksissään ja pyrkimyksissään ajoi kuntansa asioita saattaakseen sen lopullisesti irti Venäjältä ja liitetyksi Suomeen. Näissä asioissa joutui Kyöttinen käymään usein Suomen pääkaupungissa.

Paria vuotta myöhemmin jouduin jättämään toimeni Repolassa tultuani valituksi Uhtuan maakuntapäivillä Itä-Karjalan valtiollisiin tehtäviin. Tapaus ei erottanut minua ja Kyöttistä toisistamme. Päinvastoin sen jälkeen vasta todellinen yhteistyömme alkoi aluksi tiheillä samanaikaisilla käynneillämme Suomen hallitusmiesten puheilla ja sittemmin varsinaisina työ- ja taistelutovereina. Tätä yhteistyötä on sittemmin kestänyt kolmattakymmentä vuotta. Tarton rauhanneuvottelujen aikaan olivat näet Itä-Karjalan alueella kansan valitsevat hallituselimet katsoneet välttämättömäksi saada yhteisen valtiollisen edustuksen koko Itä-Karjalaa varten. Joulukuussa 1920 Karjalan ja Aunuksen väliaikaiset hallitukset sekä Repolan ja Porajärven kuntain hallitusten täysivaltaiset edustajat päättivät siten yksimielisesti asettaa esivalmistelujen jälkeen yhteisen keskuselimen, Karjalan Keskushallituksen. Tämän puheenjohtajaksi tuli Pekka Kyöttinen. Kun keskushallituksen toiminta monista syistä vuotta myöhemmin vaati uusia käytännöllisiä järjestelyjä, asetti keskushallitus edustajakseen Karjalan Ulkomaisen Valtuuskunnan. Tämänkin puheenjohtajaksi määrättiin Kyöttinen ja on hän edelleen sanotussa vaativassa asemassa. Sekä Repolaa että

koko Itä-Karjalaa koskevissa tehtävissä on Kyöttinen joutunut valmistamaan ja allekirjoittamaan lukuisia virallisia asiakirjoja ja tekemään useita matkoja ulkomaillekin asti. Itä-Karjalan poliittisten asian hoito vaatii valtuuskunnan puheenjohtajalta sekä valpautta että taitoa. Varsinkin sen jälkeen, kun Itä-Karjalan suhteen Venäjä oli rikkonut Tarton rauhansopimuksessa antamansa lupaukset, muodostui asian hoito sekä voimia kysyväksi että tärkeäksi. Asiahan oli nyt kehittynyt lopulta kansainvälisoikeudelliseksi riitakysy-

mykseksi, jossa toisena osapuolena oli Suomi, toisena Venäjä. Karjalan poliittinen johto tuki vointinsa mukaan Suomen täysin perusteltuja ja oikeutettuja vaatimuksia Itä-Karjalan hyväksi. Siinä tarkoituksessa Kyöttinen oli mukana Itä-Karjalan edustajana m.m. sillä Kansainliiton neuvoston istuntokaudella, joka pidettiin vuoden 1922 alussa Genevessä ja jolloin Itä-Karjalan kysymys ensi kerran joutui Kansainliiton piirissä käsittelyn kohteeksi. Tällöin hän oli tilaisuudessa liiton sihteeristölle, samoin kuin matkallaankin eri maissa, antamaan sekä kirjallisia että suullisia seloituksia asiastamme huomattavissa asemassa oleville valtiomiehille ja laitoksille. Tällä matkalla oli hänellä avustajana valtioneuvos E. N. Setälä.

Myöhemminkin on Kyöttisen puheenjohtajana itäkarjalaisten valtiollinen johto tehnyt arvokasta ja menestyksellistä työtä Itä-Karjalan hyväksi nimenomaan kansainvälisessä mielessä. Ja yhteistoiminta Suomen valtiomiesten ja itäkarjalaisten välillä on hänen aikanaan saanut yhä laajemmat ja kiinteämmät muodot.

Se raskas päivätyö, jonka Kyöttinen on tähän asti suorittanut Itä-Karjalan poliittisella työsaralla, ei ole ollut helppoa. Mutta hän on sen tehnyt miehekkäästi ja sitkeästi kaikista vastuista huolimatta heimonsa kaikkein synkimpinäkin päivinä — usein ilman apua ja tukea sellaisiltakin tahoilta, joilta sitä olisi saattanut odottaa.

Kyöttisen päivätyö ei ole vielä päättynyt. Senvuoksi me toivomme hänelle vielä monia työntäysiä vuosia ahertaessaan sillä työsaralla, jolla hän on parhaansa antanut Itä-Karjalan suomalaisheimon lopulliseksi vapauttamiseksi Venäjän orjuudesta.

* * *

Merkkipäivänään joutui maanviljelijä Kyöttinen monien kunnianosoitusten kohteeksi maatilallaan, Polvi-

Itä-Karjalan heimojuhlat

vietettiin Jyväskylässä viime kuun 15 ja 16 p:nä.

Itä-Karjalan heimojuhlat aloitettiin Karjalakerhojen vuosikokouksella. Tilaisuuteen oli saapunut edustajia 12 kerhosta yhteensä 44 sekä joukko asianharrastajia, kaikkiaan noin 100 henkeä.

Karjala-kerhojen Keskusliiton puheenjohtaja, kapt. V. Timonen toivotti maan eri puolilta saapuneet edustajat tervetulleiksi ja julisti kokouksen avatuksi. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin joht. P. Rahikainen. Liiton sihteeri, toimittaja Lauri Kuntijärvi esitti vuosikerromuksen, joka hyväksyttiin, samoin tilit, ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Liiton puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti edelleen kapt. Timonen. Johtokunnan erovuoroiset jäsenet, kapt. M. Saransaari, luutn. A. Lahelma ja prok. J. Jalo valittiin uudelleen sekä herrojen T. Salmisen ja T. Lahden tilalle toimitt. Lauri Kuntijärvi ja kauppaedust. P. Laine. Alkaen toimintavuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio jätettiin johtokunnan laadittavaksi. Kokouksen jälkeen oli itäkarjalainen aseveli-ilta, johon yleisöä oli saapunut runsaasti.

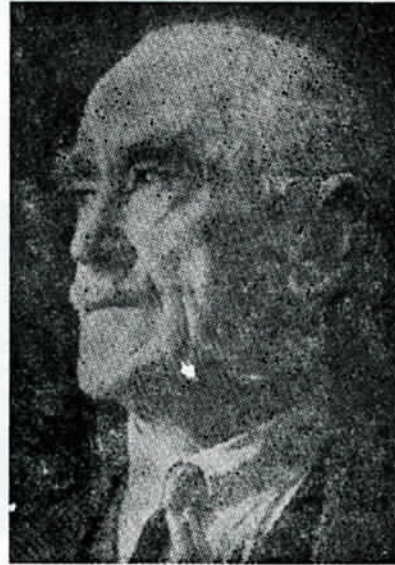
Päivän juhlat alkoivat kreikkalais-katolisella jumalanpalveluksella, jossa saarnasi past. P. Saarikoski. Klo 12.30 kävi itäkarjalaisten aseveljien lähetystö sankarihaudoilla, joille liiton puolesta laskivat seppeleen joht. P. Rahikainen ja kapt. V. Timonen.

Klo 13 alkoi päiväjuhla Lounais-Puistossa. Alkusoiton jälkeen piti avauspuheen kapt. B. Karppela ja taiteilija Kastehelmi Karjalainen esitti lausuntaa sekä itäkarjalaiset naisopettajat kuorolaulua. Ennen väliaikaa seurasi vielä joukko tervehdyksiä.

Väliajan jälkeen piti juhlapuheen prof. Lauri Kettunen selostaen Karjalan heimon syntyä ja levenemistä. Innostavan puheensa hän päätti seuraaviin sanoihin: »Näihin aikoihin piirretään historiaa ehkä vuosisadoiksi eteenpäin, piirretään miekalla, verellä ja sanalla, mutta sana on niistä lopulta suurin, se sana, joka aikojen alussa liikkui Jumalan henkenä pimeitten vetten päällä, ja joka jää elämään, vaikka maailma hukkuisi. Sen sanan turviin uskomme miekkamme ja veremme, uskomme kansamme ja koko kovia kokeneen heimomme.» Puheen

järven Viitalahdessa. Niinpä allekirjoittanut esitti Karjalan Keskushallituksen ja Karjalan Ulkomaisen Valtuuskunnan onnittelet jättäen näiden järjestöjen puheenjohtajalle upean nahkakantisen kuva-Kalevalan. Samalla hän toi juhlijalle monien pääkaupungissa asuvien Karjalan ystävien terveiset ja onnittelet. Kauppias Pekka Mauranen esitti omat ja rovasti Fiilinin onnittelet. Paitsi lähellä asuvien ystäviensä onnittelet, olivat kauempana asuvat työ- ja taistelutoverit muistaneet suuresti ansioitunutta Karjalan merkkimiestä kirjein ja sähkösanomin. Näistä mainittakoon prof. R. Erichin, senaattori S. Sarion, maisteri Toivo Kaukorrannan, johtaja Pekka Mattisen maanviljelijä A. Samulisen lähettämät. W. K.

Kreivi Louis Sparre 80 v.

Kreivi Louis Sparre.

Viime elokuun 3 p:nä täytti Tukholmassa taiteilija, kreivi Louis Sparre 80 vuotta. Hän on niitä harvoja ruotsinmaalaisia, jonka sydän on uskollisesti pitkän ajan sykkinyt Karjalan heimoa kohtaan. V. 1890 kreivi Sparre muutti Suomeen ja teki Gallen-Kallelan ym. suomalaisten taiteilijain kanssa matkan Itä-Karjalaan. Matkan tuloksena oli erittäin lämpimällä myötätunnolla hänen itsensä kirjoittama kuvittama teos: »Kalevalan kansaa katsomassa». Ihmiset ja olot siellä vaikuttivat häneen syvästi ja hänestä tuli todellinen Karjalan ihailija ja ystävä.

Johtaja Janne Rajamaa 50 v.

Tämän kuun 4 p:nä täytti johtaja Janne Rajamaa Pudasjärvellä 50 vuotta. Hän on kehittänyt liikkeensä Pohjois-Suomen suurimpien joukkoon ja hän kuuluu moniin tämän alueen keskusliikkeiden johtokuntiin. Syntyen Itä-Karjalassa Oulangassa, johtaja Rajamaa joutui jo aikaisin Vienan Karjalan kansallisen vapausliikkeen palvelukseen ollen mm. edustajana Uhtuan maakuntapäivillä 1920 sekä kuuluen kotikuntansa edustajana Vienan hallituksen yhteydessä toimineeseen Maakuntavaltuustoon. Myöhemminkin Suomeen siirryttyään on johtaja Rajamaa tukenut monin tavoin itäkarjalaista valistus- ja vapaustoimintaa. Lehtemme pyytää osallistua niihin lukuisiin onnitteletuihin, joita johtaja Rajamaa on saanut osakseen merkkipäivänsä johdosta!

jälkeen esitti Karjala-kerhojen sekakuoro kuorolaulua rouva Hanna Valtolan johdolla. Vielä esittivät itäkarjalaiset opettajat vepsäläisiä ja aunukselaisia kansankisoja. Juhla päättyi yhteisesti laulettuun Karjalaisten lauluun.

Juhlat jatkuivat maanantaina.